

Európa – príroda

Európa je 2. najmenší svetadiel na zemi po Austrálii. Rozloha: 10,2 mil km², čo predstavuje 7 % rozlohy súše.

Poloha: Európa leží na S,V a Z pologuli .

1.Hranice Európy:

- Od Afriky ju oddeľuje Gibraltárskym prielivom a Stredozemným morom
- Od Ameriky Atlantický oceán
- Od Ázie pohorie Ural, rieka Emba, severné pobrežie kaspického mora, pohorie Kaukaz, Azovské more, Kerčský prieliv, Čierne more, úžina Bospor, Marmarské more, úžina Dardanely, Egejské more

2.Členitosť pobrežia (horizontálna členitosť) Európy je veľmi veľká, má veľa ostrovov a polostrovov.

Známé ostrovy: Britské ostrovy, Írsko, Island, Sicília, Sardínia, Korzika, Baleáry, Kréta, Cyprus

Známé polostrovy: Škandinávsky – Nórsko, Švédsko, Fínsko; Pyrenejský – Španielsko, Portugalsko, Andorra

Apeninský – Taliansko, Vatikán, San Maríno; Balkánsky – Grécko, Albánsko, Severné Macedónsko, Čierna hora, Srbsko...

Chalkidiky - súčasť Grécka, Peloponézsky – súčasť Grécka

Bretónsky – súčasť Francúzska, Jutský – súčasť Dánska

3.Vertikálna členitosť: veľká (má veľa nížin a veľa pohorí)

➤ **Nížiny (60%)** – vytvorené prevažne činnosťou ľadovca

Známé nížiny Európy: Východoeurópska nížina – najväčšia; Čiernomorská nížina, Francúzska nížina, Severonemecká nížina, Pádska nížina, Rumunská (Valašská) nížina ...

➤ **Pohoria** – vznikli vrásnením:

- Kaledónske – Škandinávské vrchy, Grampióny (na severe Spoj. kráľovstva)
- Hercýnske – centrálny masív (Francúzsko), Ural
- Alpínske – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Dináre (Chorvátsko), Apeniny

Pre Európu je typická aj sopečná činnosť. Taliansko – Vezuv, Taliansko (Sicília) – Etna, Taliansko (Lipárske ostrovy) – Stromboli, Island - Hekla

Najstaršou časťou Európy je Baltický štít a ruská tabuľa

Fjordy (Nórsko) = hlboké, úzke a dlhé zálivy (typické pre Škandinávsky polostrov)

4.Podnebie v Európe ovplyvňuje: zemepisná šírka, nadmorská výška, veterné prúdenie, morské prúdy

Podnebné pásma: subtropické, mierne, subpolárne, polárne

Typy podnebia: **Oceánsky** – Veľká Británia, Francúzsko; **Prechodný** – Slovensko; **Kontinentálny** – Ukrajina

Počasié v Európe ovplyvňujú aj poloha na polárnom fronte (ktorý spôsobuje _____ počasie)

Stále tlakové útvary: _____

5. Vodstvo:

V Európe je pomerne hustá riečna sieť.

80% riek sa vlieva do Atlant. oceánu (napr. Dunaj, Seina, Temža, Labe, Odra...)

Do Severného ľadového o. sa vlievajú napr. Pečora, Severná Dvina ...

Zvyšná časť patrí do tzv. bezodtokovej oblasti (rieky sa vlievajú do Kaspického mora napr. rieka Ural, Volga, Emba)

Jazerá: najväčšie Európske – Ladožské + ďalšie: Onežské, Vätern, Vätern ...

